

УДК 007 : 304 : 070 (477) (09)

ПАРТІЙНА ПРЕСА УКРАЇНСЬКИХ БОРОТЬБИСТІВ (1917–1920)

ГЕОРГІЄВСЬКА Вікторія,

канд. наук із соц. комунік., доц.

Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, вул. Мельникова, 36/1, Київ, 04119, Україна, e-mail: v.georgiievska@gmail.com

Мета дослідження – визначити умови функціонування, змістове наповнення, структурно-редакційні домінанти української преси боротьбистів 1917–1920 рр. Об'єкт статті – газети, що були органами Української партії соціалістів-революціонерів (боротьбистів) і видавались у Києві, Харкові, Полтаві, Катеринославі, Житомирі та інших містах Наддніпрянської України в період національно-визвольних змагань. Залучено матеріали газетних фондів Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. Використано методи аналізу, класифікації, узагальнення, а також біографічний.

Проаналізовано 7 партійних видань українських есерів-боротьбистів, з'ясовано змістові та жанрові акценти цієї преси. Зосереджено увагу на структурі, тематиці, політичних орієнтирах газет зі спільною назвою «Боротьба / Борьба».

Ключові слова: партійна преса, Українська партія соціалістів-революціонерів, боротьбисти, змістове наповнення, структурні компоненти, редакційна політика.

PARTY NEWSPAPERS OF THE UKRAINIAN BOROTBYSTY (1917–1920)

The aim of the study is to define the operating conditions, content, structure dominants and editorial policy of the Ukrainian press of borotbysty (the left wing of Ukrainian Socialist-Revolutionary Party – USRP) in 1917–1920. Those newspapers that were organs of the Ukrainian Socialist-Revolutionary Party (borotbysty) are the object of this article; they were published in Kyiv, Kharkiv, Poltava, Katerynoslaw, Zhytomyr and other cities of Dnieper Ukraine during the period of national and liberation struggle.

Materials of newspaper funds of Vernadsky National library of Ukraine are attracted to the article. The methods of analysis, classification, generalization and biographic method are used.

Seven party newspapers of the Ukrainian Socialist-Revolutionaries (borotbysty) were analyzed, as well as content and genre accents of this press. Attention is concentrated on the structure of newspapers, subjects, political reference-points of the newspapers with the similar titles «Borotba / Borba» (in Ukrainian and Russian).

Key words: party periodicals, Ukrainian Socialist-Revolutionary Party, borotbysty, content, structure components, editorial policy.

Вступ. Функціонування політичної багатопартійності великою мірою пов'язане з революційними подіями, доленосними випробуваннями для державності України. Таким періодом були національно-визвольні змагання 1917–1921 рр. Саме в цей час пожвавилася політична діяльність українських партій, що стояли на соціалістичній платформі: Українська соціал-демократична робітничка партія (УСДРП), Українська партія соціалістів-революціонерів (УПСР), Українська соціалістично-радикальна партія (на західноукраїнських землях) та ін. Кожна з них має свою історію, в якій траплялися здобутки й поразки.

Тривалий час в історичних дослідженнях перевага надавалася більшовицьким партіям (зокрема РСДРП, РСДРП(б), КП(б)У) відповідно – їх політичним органам. Національно й державно орієнтовані українські партії та їхня преса, незважаючи на пробільшовицькі позиції, залишалися на периферії наукових інтересів. Лише в останні десятиліття зросло зацікавлення істориків, політологів, журналістикознавців до організаційних, ідеологічних, видавничо-комунікативних стратегій україн-
© Георгієвська В., 2018

ських партій початку ХХ ст. Серед таких дослідників варто назвати імена В. Солдатенка, В. Головченка, О. Висоцького, Р. Пирога, О. Мукомели та ін. До окремих імен партійних публіцистів зверталася в своїх працях із історії української журналістики Н. Сидоренко [5].

Цій темі присвячено кандидатські та докторські дисертації в галузі історичних наук, передусім це праці Т. Бевз, О. Любовець, О. Висоцького та ін. Так, у контексті комплексного вивчення суспільно-політичної діяльності УПСР Т. Бевз неодноразово згадує і партійні часописи: «Боротьбу», «Трудову республіку», «Нову Україну», «Вільну спілку», «Трудову Україну», «Бюлетень закордонного комітету УПС-Р», інші періодичні видання, що виходили в Україні та за її межами й де точилися дискусії про здійснення національної і соціальної революції, яка б призвела до створення Соборної Трудової Української Республіки [1, с. 15].

У роботах О. Висоцького на основі широкого джерельного та історіографічного матеріалу з'ясовано особливості розвитку, ідеологічно-політичної діяльності УСДРП і УПСР як провідних політичних сил Української революції [2].

Безпосередньо партії боротьбистів (лівого крила УПСР) присвячена кандидатська розвідка О. Любовець, у якій автор наголошує, що це була «перша українська ліво-радикальна партія – партія боротьбистів, яка в своїй політичній платформі тяжіла до основних засад більшовизму. Так, уперше на дійсно масштабному, партійному (а не лише фракційному) рівні заявив про себе український націонал-комунізм» [3, с. 7]. Функціонування цієї партії вчена розглядає також у руслі Української революції, порівнюючи з іншими партіями [4].

Хоча в українській науці простежується активне зацікавлення діяльністю різних партій кінця ХІХ – початку ХХ ст., їхні друковані органи досі залишаються на другому плані; умови функціонування, змістове наповнення, структурно-редакційні домінанти таких видань ще маловивчені.

Мета дослідження – визначити умови функціонування, змістове наповнення, структурно-редакційні домінанти української преси боротьбистів 1917–1920 рр. *Об'єкт* цієї статті – газети, що були органами Української партії соціалістів-революціонерів (боротьбистів) і видавались у Києві, Харкові, Полтаві, Катеринославі, Житомирі та інших містах України в період національно-визвольних змагань. Як правило, видання мали назву «Боротьба» (українською чи російською мовами) й відповідали принципному гаслу есерів «У боротьбі здобудеш ти право своє!» або «Борітєся – поборете!».

Методи дослідження. При виборі об'єктів дослідження використано ті газети, що знаходяться у відділі формування та використання газетних фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ). Всього в електронному каталозі знайдено 17 періодичних видань із назвою «Боротьба», із них 8 видавались «лівим крилом» УПСР; ще 2 часописи були органами лівих есерів (інтернаціоналістів), 4 належали Українській комуністичній партії (боротьбистів), 2 виходили під проводом РСДРП (об'єднаної), кілька номерів «Боротьби» видали українські соціал-демократи Галичини й Буковини в Кам'янці на Поділлі (1919). Методи аналізу, класифікації та узагальнення були важливі при виявленні умов функціонування газет, визначення їх контенту та з'ясування структурних компонентів і редакційної політики. Частково залучено біографічний метод при вивченні публіцистичної спадщини відомих чи малознаних українських політичних діячів (Д. Ісаевича, М. Шаповала, О. Севрюка, П. Христюка, І. Маєвського, М. Салтана та ін.).

Результати й обговорення. Перш за все важливо з'ясувати основні факти діяльності УПСР, обставини розколу й появи так званих «боротьбистів». Як зазначено в електронній бібліотеці України «Спадщина. Суспільство», ця українська партія виникла у квітні 1917 р. (голова – М. Ковалевський) унаслідок об'єднання окремих гуртків і груп есерів, які існували на території України з 1905 р. Уже через

шість місяців налічувалось 75 тисяч членів УПСР. Вагомими були позиції партії і в Українській Центральній Раді; так, у січні–квітні 1918 р. головою Ради Народних Міністрів УНР обраний есер В. Голубович, більшість міністерств очолювали члени цієї ж партії. На четвертому з’їзді УПСР (13–16 травня 1918 р.) відбувся розкол на праве і ліве крило. До останніх належали ті (Г. Михайличенко, В. Блакитний, П. Любченко, Ю. Мазуркевич та ін.), які вважали «революцію завершеною», прагнули співпраці з більшовиками і закликали до збройного повстання проти гетьманської влади П. Скоропадського. Згодом ліві есери отримали назву боротьбистів (комуністів). Праве крило (М. Шаповал, І. Лизанівський, О. Севрюк, П. Христюк, М. Чечель та ін.) зберегло попередню назву партії, але наприкінці 1919 р. частина провідних членів УПСР емігрувала за кордон (Відень і Прага), де були створені закордонні центри й видавалися свої партійні часописи («Борітеся – поборете!», «Трудова Україна» та ін.) [6].

Офіційним органом УПСР із 1 травня (18 квітня) 1917 р. була газета «Боротьба» (Київ). Уже в передовій статті (№ 1) визначено загальну лінію: «УПСР бореться не тільки за свободу політичну, але й за свободу будувати новий громадський та економічний лад». У виданні широко подано роз’яснювальні матеріали, хроніку та звіти з партійної активності («Чого домагається українська партія соціалістів-революціонерів», «Установчий з’їзд УПСР», Статут УПСР, «Виборча платформа УПСР», «З партійного життя», «З соціалістичного руху», «З діяльності ЦК УПСР» тощо).

Серед постійних авторів газети – активні політичні й громадські діячі, журналісти з досвідом: М. Шаповал (псевдонім: М. Сріблянський; «Залізо і кров», «Одкрито карти!», «Мир!», «Російська демократія і суверенність України», «”Большевики” і ми», дописи в рубриці «З біжучої хвилі»), Д. Ісаєвич («Вражіння з демократичної наради», «Інструкція Генеральному Секретаріатові», некролог «Павло Завертаний» та ін.), І. Маєвський (криптонім: І. М.; «Про автономію і федерацію», «Реальна політика»), П. Христюк («Чого ми й досі не миримо?»), М. Шраг («Наша партія і партійна дисципліна»), Ів. Лизанівський («Соціал-демократизм і большевизм»), Ол. Севрюк («Вибори до Думи в Києві»), Б.-О. Зарудний («До єдиного фронту») та ін. – Мик. Русальченко, В. Ігнатович, Ів. Ор., Я. Б., А. П.-о. Показовою є стаття Мик. Салтана «Непорозуміння» (1917. № 12/13), у якій автор розглядає явище «фракційної хвороби» (поділ партій на групи, фракції), що неминуче зачепило й «молоду партію» – УПСР, що на той час уже мала два відгалуження: інтернаціоналісти («лівобережники») й «конфедералісти» (органом стала двомовна газета «Конфедераліст» під редакцією І. Маєвського).

Чимало місця в газеті «Боротьба» у 1917 р. відведено виборам. Зокрема у № 12/13 друкувалися списки кандидатур ЦК УПСР до Установчих зборів (М. Ковалевський, М. Шраг, Г. Михайличенко, М. Салтан, О. Севрюк, М. Чечель, М. Гладкий, К. Корж, І. Косенко, П. Плевако, Д. Одрин та ін.) (1917. № 12/13. С. 18-19). Також представлено регіональні списки: на Київщині, Поділлі, Харківщині, Полтавщині, Херсонщині, Таврії, Вороніжчині, Москві, Петрограді та Петроградській губернії, Бессарабії, Кавказькому і Румунському фронту тощо (с. 19–23). Скажімо, від Вороніжчини ЦК УПСР запропонувала кандидатури офіцера О. Зарудного, літератора й редактора журналу «Світло» В. Коряка (справжнє ім’я: Волько Блюмштейн), а також голови Острогоського комітету УПСР – А. Животька-Пуховського (саме в такому написанні подано прізвище майбутнього історика української преси). Представниками УПСР від Румунського фронту стали: літератор-агроном, голова Військової ради цього фронту А. Тениченко, журналіст В. Піснячевський, солдат Ю. Грищенко.

На 3-му з’їзді УПСР, що відбувся наприкінці 1917 р., обрано нових членів ЦК УПСР, серед яких були: політичний емігрант, професор політехнічної школи С. Бачинський; військовий інженер В. Голубович; голова Чернігівського губерніального

комітету УПСР В. Елланський; студент політехніки В. Залізняк; юрист-агроном, член секретаріату земельних справ О. Зарудний; член Центральної Ради, редактор газети «Народна воля» Д. Ісаєвич; студент Технологічного інституту, голова Петроградського комітету УПСР І. Косенко; директор друкарні ЦР І. Лизанівський; письменник, Генеральний секретар пошт і телеграфів М. Шаповал; агроном, член ЦР О. Шумський; гімназійний учитель, член ЦР Н. Григорієв та ін.

Подальші державно-політичні події на українських землях і розкол УПСР вплинули на розмежування пресових органів. Праві есери видавали журнал «Трудова республіка» і газету «Трудова громада». Ліве крило об'єдналося навколо нових газет із спільною назвою «Борьба» (більшість текстів надруковано російською мовою). Хоча в лавах нової партійної фракції лишалися люди з гострими перами, але на сторінках преси боротьбистів відсутні відомі імена, авторитетна публіцистика. Зважаючи на політичну ситуацію, немало підписів у газетах 1919–1920 рр. – псевдоніми та криптоніми, деякі публікації не мають авторства.

Газета «Борьба» як орган Київського міського комітету УПЛСР (у назву партії додано ще один фрагмент – лівих) виходила у 1919–1920 рр. Тут існували рубрики «За кордоном», «Робітниче життя», «Партійне життя», «Міжнародне життя», «Новини з місць», «Хроніка», «Із провінції», «У Раднаркомі», «Професійний рух» та ін. У деяких номерах присутній заклик: «Хай живе світова соціалістична республіка Рад!». Основними авторами газети стали В. Качинський («Революція і партія комуністів», «Без керма і без вітрил», «Відділ партійної дискусії»), А. Топольський («Велика небезпека», «Мистецтво в радянській державі», «Теорія і сувородійсність», «Рухомі сили революції», «Економічні перспективи», «Нові спільники на селі», «Політична мімікрія»), В. Капрійський («Майбутня буря», «Назріваюча сутичка», «На місцеві теми»), Н. Коваленко («Нова епоха», «Курт Ейснер») та ін. У № 24 вся перша сторінка присвячена «співцеві народної скорботи», прикрашена великим портретом Т. Шевченка і матеріалами «Апостол правди і свободи» П. Бойового і «Тарас Григорович Шевченко» А. Т.

З № 32 зменшився обсяг київської газети боротьбистів, з'явилося більше публікацій про перегляд програми дій українських лівих есерів. Згодом надруковано звернення до «партійних товаришів» про підготовку до чергового з'їзду у травні 1919 р. Від Центрального організаційного бюро УПЛСР (меншовиків) цей документ підписали Н. Алексєєв, О. Залузький, В. Качинський, В. Семушкін, Гр. Смолянський, Л. Смолянський, Євг. Терлецький.

У 1919 р. у світ вийшли ще дві однойменні газети «Борьба» – в Житомирі та Сімферополі. Ці видання не збереглися в НБУВ у достатній кількості, тому можна скласти лише приблизне враження: таврійський часопис мав гасла «Хай живе єдиний радянський фронт!», «Хай живе III-й Інтернаціонал!», «Хай живе світова Федерація Рад!»; містив рубрики «Мирна конференція», «По Радянській Україні», «Хроніка», «По Радянській Росії», «Партійне життя» тощо. Житомирське видання теж мало заклики: «Хай живе спілка трудящих міста й села!», «Хай живе Червона Армія!»; тут опубліковано телеграми (Червоний фронт), повідомлення з-за кордону (Анганта, «В Англії», «В Угорщині», «В Естляндії»), замітки різноманітної тематики («В білому Києві», «Повстанський рух на Україні», «Розлад Денікінського фронту», «Шпигунська діяльність російських білогвардійців», «Тертя між кубанською радою і денікінцями», «Які чудові, які свіжі були троянди»). З авторських матеріалів – кореспонденції А. Топольського і В. Качинського, чиї імена траплялися на шпальтах київської «Борьби».

Ще три подібні газети видавались 1920 р. у Катеринославі, Одесі та Полтаві. Вже в першому номері катеринославська редакція просила надсилати матеріали («не соромлячись форми викладу»); повідомляти про збори, мітинги, концерти, лекції тощо; зазначалося, що «Борьба» потребує «досвідчених репортерів і випускових».

У передовій статті орган УПЛСР (боротьбистів) виголошував свої завдання: служити справі революційного соціалізму, світової революції; дотримуватись повної солідарності двох класів – робітників і селян. Зазначено, що «серце Росії» – Донецький басейн, він має «битися повним пульсом, і це дасть сили для повного звільнення праці». Ще одне твердження підбивало підсумки: «Без вугілля нема хліба, без хліба нема вугілля, без того й іншого нема соціалізму» (1920. № 1).

До редколегії газети «Борьба» в Катеринославі входили: Стамо, Ілліч, Анатолій; видавцем був Губнарком. Найчастіше публікувалися матеріали Н. Стамо («Перемога», «Політична й економічна організація трудящих», «Диктатура пролетаріату», «Тактика й ідеологія», «Федерація», «Організація трудящих»), Ілліча («9 січня», «Завдання партії на селі», «Про кооперацію»), І. Курганова («Село і доля революції», «До воїнів духу», «Революція – творчість», «Школа майбутнього»), Д. Бутяєв («До роботи!», вірші «До боротьби», «Коваль», «Зірвіть маски»). Серед авторів – І., О., Н., Мак, Дмитро Б., В. Д-єв, Дніпров, І. Осінній та ін. Опубліковано матеріали про Т. Шевченка (зокрема нарис «Співець боротьби і страждання» П. Корсунського) та К. Маркса (автор – Осінній) у № № 42 та 45. Із 26 березня 1920 р. газета зменшила формат, все більше місця на сторінках віддавалось партійним інструкціям, звітам із засідань і з'їздів, хроніці партійного життя.

Публікації одеської газети «Борьба» (1920) теж мають «червоне» забарвлення: рубрики «Червоне село», «В червоній Одесі», «Комунальне господарство», «Охорона здоров'я» тощо. Авторських матеріалів небагато (А. М. (Алій), М. Роцин, В., Ів. Камінь, Ів. Петрович); найчастіше друкувався В. Р. («Невідкладне завдання», «До виборів», «До створення Ради»).

Полтавський часопис «Борьба» був двомовним. Вже з першого номера редколегія закликала «нанести удар недобитому ворогу, щоб настав мир для працюючих, воля від всякого гніту – соціалізм». Подано невеликий некролог «духовного провідника і вчителя» Панаса Мирного. А. Туманов писав про революційність та активність, Селянин закликав «покінчити з безладдям», А. Незнамов обговорював питання можливого кредитування селянами робітників, Не Комуніст запитав: «Комуністи! Де ж Ви?» (малюнок із передвиборної кампанії і діалог боротьбиста-агітатора з Селянином). У кореспонденції О. Яроша до відкриття губернської конференції УПЛСР (боротьбистів) наголошувалося на тому, що партійна праця тісно переплітається з радянською працею. Автор підкреслював: «Треба добре налагоджений, непохитний, гнучкий організований партійний апарат» (1920. № 26). Ці та інші положення значною мірою стосувалися більшості партійних видань українських соціалістів-революціонерів (боротьбистів), що згодом перейшли на більшовицькі позиції.

Висновки та перспективи. Таким чином, публікації органів УПЛСР (боротьбистів), що видавались у Києві, Житомирі, Одесі, Сімферополі, Катеринославі, Полтаві (1917–1920) за своєю структурою (переважно рубриками – «З партійного життя», «З соціалістичного руху», «З діяльності ЦК УПРС», «Робітниче життя» та ін.; а також жанри – звіти, повідомлення, хроніка, дискусії тощо), змістом (діяльність партії, програма дій, статутні документи та положення з'їздів і нарад, обговорення політично-економічної стратегії) та гаслами («В боротьбі здобудеш ти право своє!», «Борітеся – поборете!») відповідали призначенню партійної преси свого часу. За тематикою та політичними орієнтирами (революційна спрямованість, ідеал «світової соціалістичної республіки Рад», підтримка «червоного фронту», «робітничо-селянська солідарність» тощо) проаналізовані газети зі спільною назвою «Борьба / Борьба» відповідали інтересам Української партії лівих соціалістів-революціонерів (боротьбистів).

Партійна преса в Україні, як у минулому, так і в сьогоденні, ще потребує уважно-го прочитання, аналізу, зіставлення й осмислення.

1. Бевз Т. А. Українська партія соціалістів-революціонерів: організація, ідеологія, політика: автореф. дис. ... д-ра іст. н., спеціальність: 07.00.01 – історія України / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2005. 24 с.

2. Висоцький О. Ю. Діяльність Української соціал-демократичної робітничої партії та Української партії соціалістів-революціонерів у 1900–1920 роках: історико-порівняльний аспект: автореф. дис. ... канд. іст. наук., спеціальність: 07.00.01 – історія України / Дніпропетр. нац. ун-т. Дніпропетровськ, 2000. 18 с.; Висоцький О. Ю. Українські соціал-демократи та есери: досвід перемог і поразок. Київ: Основ. цінності, 2004. 268 с.

3. Любовець О. М. Партія боротьбистів в українській революції 1917–1920 рр.: автореф. дис. ... канд. іст. наук; спеціальність: 07.00.01 – історія України / Київ. держ. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Київ, 1993. 18 с.

4. Любовець О. М. Ідейно-політичні процеси в українських партіях у контексті альтернатив революційної доби (1917–1920 рр.): автореф. дис. ... д-ра іст. наук; спеціальність: 07.00.01 – історія України / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. Київ, 2006. 31 с.

5. Сидоренко Н. М. Історія української журналістики: особистості XIX–XX століть: навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Вид.-полігр. центр «Київ. ун-т», 2012. 159 с.

6. *Українська партія соціалістів-революціонерів (УПСР)* // Електронна бібліотека України. Суспільство. Спадщина. URL: <https://uateka.com/uk/article/society/heritage/1277> (дата звернення: 12.05.2018).

1. Bevez, T. A. (2005), *Ukrainian Socialist-Revolutionary Party: organization, ideology, politics*, thesis for Doctor's degree (PhD) in History, specialty 07.00.01 – The History of Ukraine, Kyiv, 24 p.

2. Vysotskyi, O. Y. (2000), *Activity of Ukrainian socialist-democratic and worker's Party and Ukrainian Socialist-Revolutionary Party in 1900–1920: historical and comparative aspect*, thesis for the Scholarly Degree of Candidate of History, specialty 07.00.01 – History of Ukraine, Dnipropetrovsk, 18 p.; Vysotskyi, O. Y. (2004), *Ukrainian socialist-democrats and esery: experience of victories and defeats*, Publishing House «The main values», Kyiv, 268 p.

3. Liubovets, O. M. (1993), *Party of borotbisty in the Ukrainian Revolution 1917–1920*, thesis for the Scholarly Degree of Candidate of History, specializing in 07.00.01 – History of Ukraine, Kyiv, 18 p.

4. Liubovets, O. M. (2006), *Ideological and political processes of Ukrainian parties in the context of the alternatives of the revolutionary (1917–1920)*, thesis for the Scholarly Degree of Doctor of History, specializing in 07.00.01 – History of Ukraine, Kyiv, 31 p.

5. Sydorenko, N. M. (2012), *Istoriia ukrainskoi zhurnalistyky: osobystosti XIX–XX stolit* [History of the Ukrainian Journalism: Personalities of the XIX and XX centuries], University of Kyiv, Kyiv, 159 p.

6. *Ukrainian party of Socialist-revolutionists (UPSR)*, on-line library of Ukraine. Society. Heritage, available on: <https://uateka.com/uk/article/society/heritage/1277> (access: 12.05.2018).

UDC 007 : 304 : 070 (477) (09)

PARTY NEWSPAPERS OF THE UKRAINIAN BOROTBYSTY (1917–1920)

Georgiievskia Viktoriia, PhD (Social Communications),

Taras Shevchenko National University of Kyiv, the Institute of Journalism, 36/1, Melnykova street, Kyiv, 04119, Ukraine, e-mail: v.georgiievskia@gmail.com.

ORCID – <https://orcid.org/0000-0002-5848-957X>

The aim of the study is to define the operating conditions, content, structure dominants and editorial policy of the Ukrainian press of borotbisty (the left wing of Ukrainian Socialist-Revolutionary Party – USRP) in 1917–1920. Those newspapers that were organs of the Ukrainian Socialist-Revolutionary Party (borotbisty) are the object of this article; they were published in Kyiv, Kharkiv, Poltava, Katerynoslaw, Zhytomyr and other cities of Dnieper Ukraine during the period of national and liberation struggle.

Methods. Materials of newspaper funds of Vernadsky National library of Ukraine are used in the article. The methods of analysis, classification and generalization are used; the biographic method was important in the study of publicism inheritance of Ukrainian political figures.

Results and conclusions. The publications of USRP (borotbyst) organs (1917–1920) corresponded to the intention of party press of the time in their structure (columns «party life», «socialist movement», «labour life», etc.; genres – accounts, reports, chronicles, discussions) and content (party activity, action agenda, statutory documents, congress and conference provisions, discussion of political and economic strategies). In their subject matter and political directions (revolutionary focus, the ideal of a «worldwide socialist Soviet republic», support of the «red front», «labor and rural solidarity», etc.) the newspapers under the common name «Borotba/Borba» covered the ideas of UPLSR (borotbysty).

Key words: *party periodicals, Ukrainian Socialist-Revolutionary Party, borotbysty, content, structure components, editorial policy.*

Стаття надійшла до редакції 15.06.2018